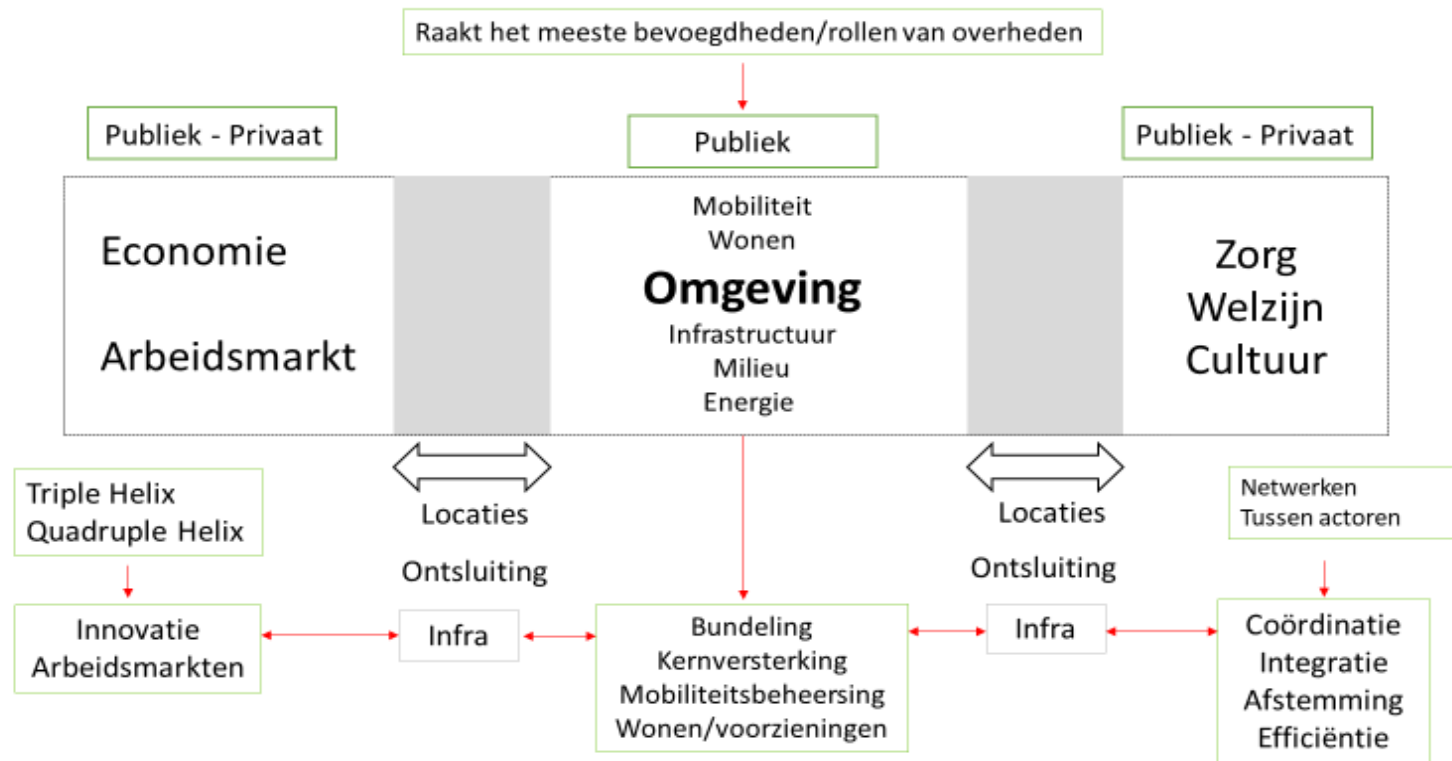

Tussen Vlaams en lokaal: gebiedsgericht beleid op maat

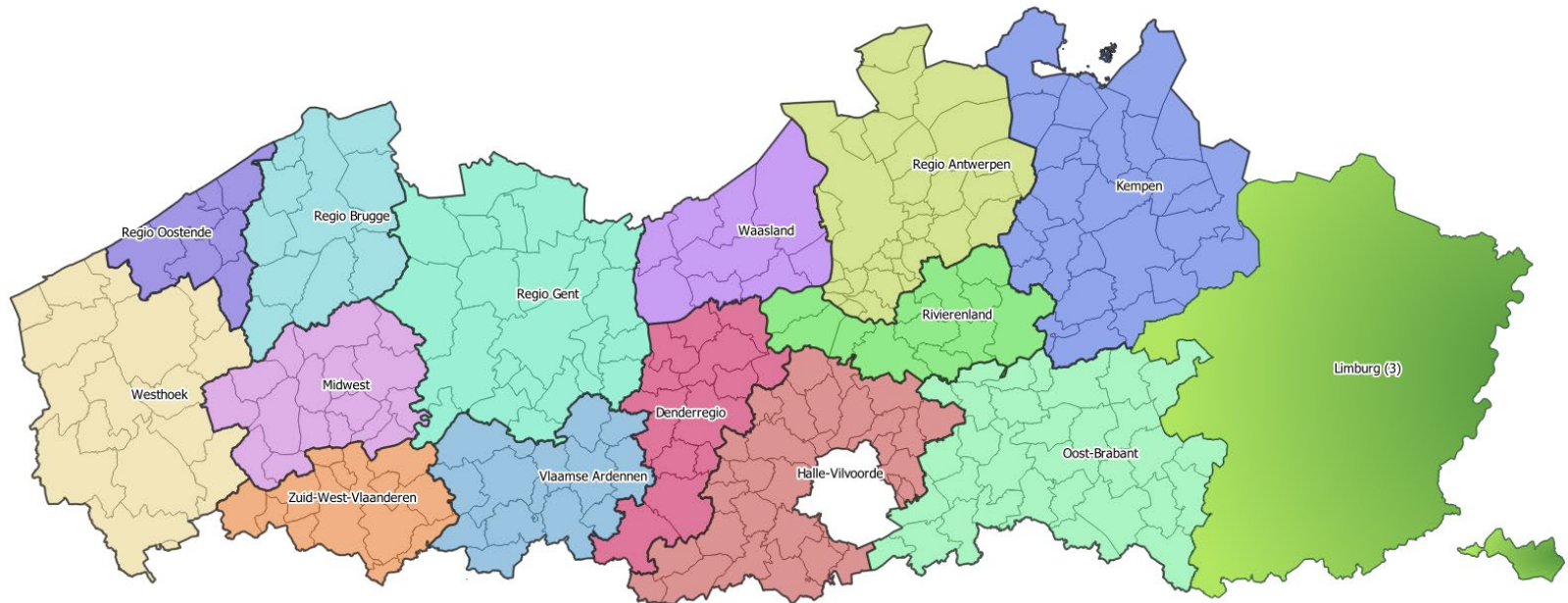
Seminarie Regionet – maandag 27 juni 2022 – Leuven
Filip De Rynck (UGent)

Bovenlokaal omgevingsbeleid: kern van gebiedsgericht beleid

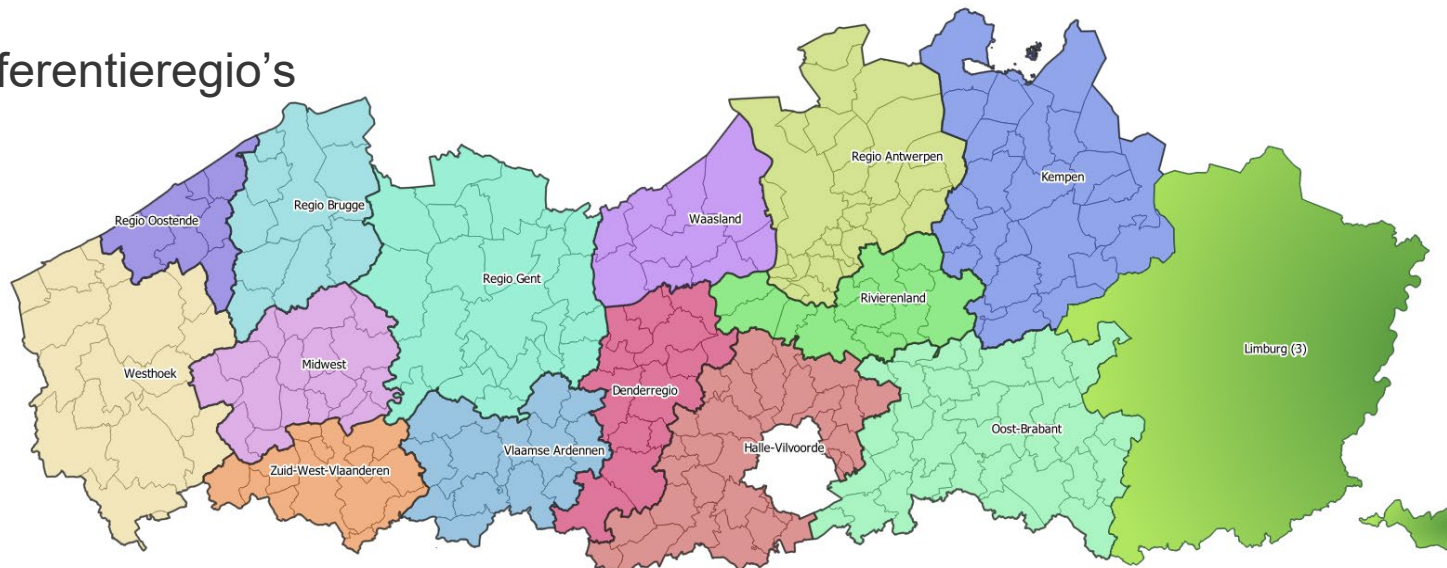

Bron: Schraepen, De Rynck & Voets (2018)

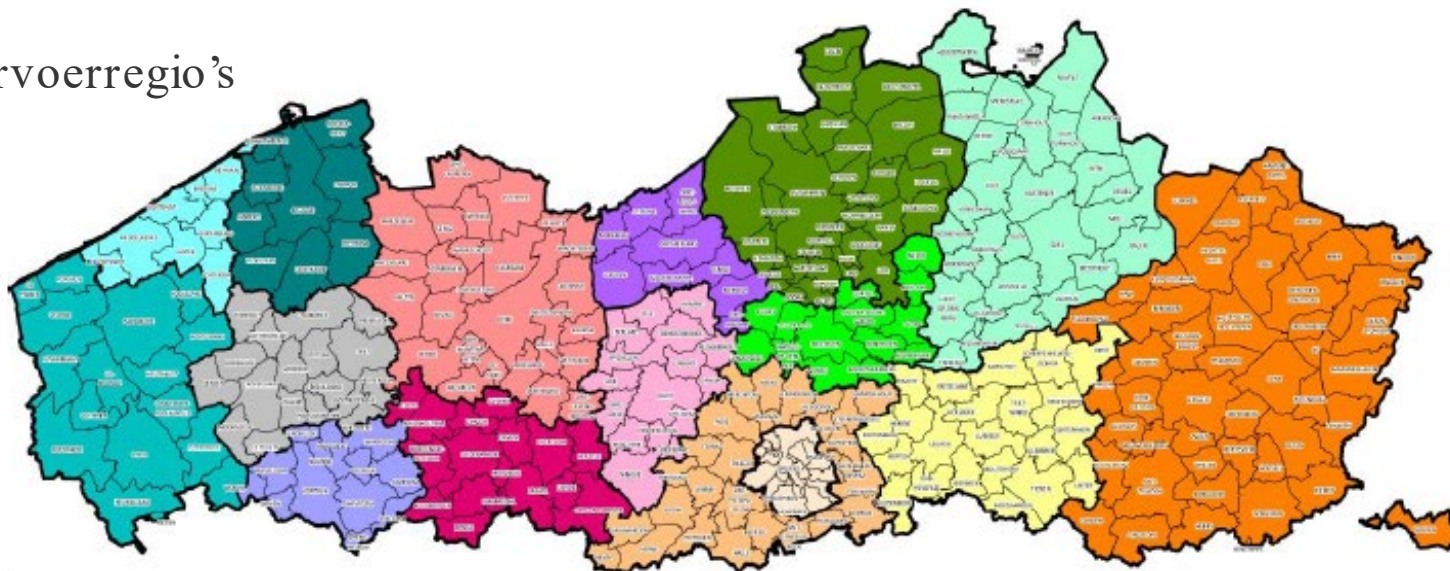
Vlaamse Referentieregio's: niet perfect maar relevant genoeg

Referentieregio's

Vervoerregio's

Vlaanderen
is vernieuwend bestuur

**STEUNPUNT
BESTUURLIJKE
VERNIEUWING**

Wervende gebiedsprogramma's

- ▶ Referentieregio:
 - niet alleen voor afstemming van gebieden
 - ook basis voor Vlaams gebiedsgericht beleid
 - op maat van polycentrische regio's?
- ▶ Als platform voor:
 - afstemming en integratie binnen de Vlaamse overheid
 - en tussen Vlaamse overheid en lokale actoren

Leren van gebiedsonderzoek

1. Impact van de Staatshervormingen is immens
2. De centrale problematiek = de (gebiedsgerichte) organisatie van de Vlaamse overheid
3. Zodra gebiedswerk / gebiedsproject ertoe doet, liggen belangrijke hefboomen bij een Vlaamse overheid
4. Bij alle grote projecten: financiering is dominant Vlaams
5. Uitvoering is een bergtocht doorheen de Vlaamse overheid
6. Vlaamse partijpolitisering en centrale partijpolitieke compromissen werken sterk door op lokale coalities
7. Vlaams en lokaal niveau zijn intens verweven en vormen één politiek systeem
8. Vaak bestuurlijke incrowd; actief middenveld is beperkt

Vervoerregio's: leerrijk, gevaarlijk

1. Interessant prototype van interbestuurlijk arrangement
2. Koppeling mobiliteit – ruimte als groot knelpunt
3. Leerrijk voor de verhouding tussen centrale kaders, top – down aansturing versus lokale dynamiek en coalities
4. Sterk afhankelijk van besluitvorming op Vlaams niveau: weegt sterk op draagvlak en geloofwaardigheid
5. Inzet van Vlaamse ambtenaren in het veld kan werken
6. Gebiedsgerichte werking van een groot departement: centraal in de organisatieverandering (ipv experimentjes en proefjes in de marge)

Reflecties over deze regio (1)

- ▶ Combinatie Vervoerregio – Regionet zou een sterkte van de regio kunnen zijn
- ▶ Territoriumdiscussie rond eigenaarschap van agenda, ook over wie waarover mag nadenken
- ▶ Lastige dubbelpositie voor Vlaamse ambtenaren: loyaal aan eigen dienst en loyaal aan lokale samenwerking en aan eigen streek
- ▶ Lastige positie voor lokale besturen: dubbel bevraagd, hybride positie

Reflecties over deze regio (2)

- ▶ De administratieve en politieke scheiding tussen Mobiliteit en Ruimte als basisprobleem, op alle niveaus. Die scheiding steunt op een compleet achterhaald organisatiemodel
 - Draagvlak binnen Regionet als belangrijke bijdrage
 - Voor zover dat draagvlak stevig is, eens het er toe doet

Reflectie over deze regio (3)

- ▶ Stilstand inzake BRV (2018) en vragen over bouwshift werken constant door:
 - VVR hangt scheef
 - Regionet mag het delicate politieke werk opknappen, in een Vlaams vacuüm en zonder mandaat
 - Dat maakt het draagvlak fragiel en Regionet labiel

Reflecties over deze regio (4)

- ▶ Regionet Leuven is een strategisch project ‘van’ het Departement Omgeving maar wat hebben we daaraan:
 - Zonder engagementen: wat is dan ‘strategisch’?
 - ‘Beleidsvoorbereidend’ gescheiden van ‘uitvoering’: vooral nuttig om veel problemen te krijgen
 - Wekt verwachtingen en plaatst Vlaamse actoren in een ambigue positie
 - Moeten we nog wel dergelijke projecten willen?

Reflecties over deze regio (5)

- ▶ Interbestuurlijk overleg blijft altijd afhankelijk van de ‘geijkte kanalen’, ‘geijkte procedures’ en ‘geijkte financiering’
 - Mogen die geijkte kanalen dan door lokale actoren niet bevraagd of conceptueel uitgedaagd worden?
 - Misschien is die ijking niet meer aangepast of in de ingesleten praktijken achterhaald?
 - De nood aan integraliteit wordt door iedereen erkend en conceptueel lukt dat enigszins, maar in de zogenaamde ‘uitvoering’ domineren de geijkte sectorale logica’s en agenda’s

Tot besluit

- ▶ Advies in een klassiek model: meer en beter lobbyen
- ▶ Advies in een niet – klassiek model. Naar betere formaten voor interbestuurlijke onderhandelingen:
 - Geen scheiding tussen mobiliteit en ruimte
 - Geen scheiding tussen voorbereiding en uitvoering
 - Gemengde en gemandateerde teams
 - Regiofondsen
 - Interbestuurlijk kader gebaseerd op onderhandelingen en contracten, met arbitrage